

LEIKKILORUSIE LAPŠILLA

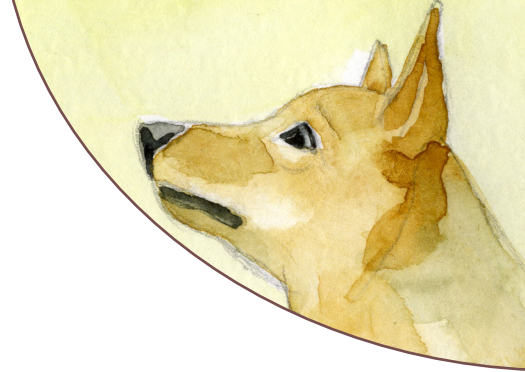
Viučin vaučin variksen šiivin,
čipiti čäpiti čipirikin šiivin,
Kiertyän kuartuan haukan šiivin,
korkiella lennämmä kokon šiivin.

Hannele Huovi, kirjassa: Vauvan vaaka

Lennätetäh pikkaraista omissa käsissä pityän, konša variksen tapah, konša korkiella kuin kokko lentäy.

Laiva, laiva,
kunnehan laiva matkuau?
Muilla mailla
omenoita oštamah,
kalittoja kaupiččomah,
kiik – laiva keikkuu!
Laiva, laiva,
mistähän še laiva tullou?
Muilta mailta kostinčat
on matašša,
yštävie šepyämmä,
kiik – laiva keikkuu!
suom. kr.

Lašta kiikutetah yšäššä tahi venyölläh puitto matattais uallokošša laivalla ta šamalla lauletah.
Lopukši ševätäh ta annetah n'okkua.

Koko päivän vuotin mie,
vuotin mie.

Koko päivän vuotin mie,
vuotin mie

Koko päivän vuotin mie
Miiitrei juuri šilma.

Eppu Nuotio, kirjassa: Silkkipaperitaivas

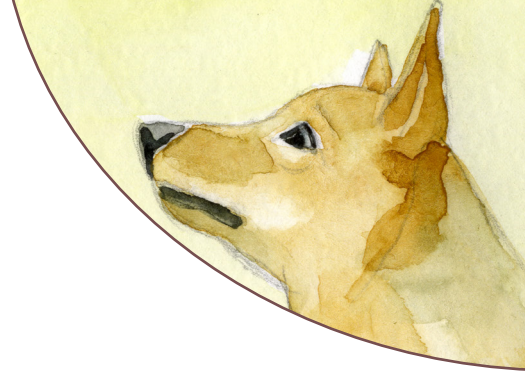
Yšäššä pityän hypitelläh pikkaraista ta lopukši ševätäh.

Tuli peiponi, luati pešän,
tuli varpuni, muni munan,
tuli hiironi, vei, vei, vei!
suom. kr., kirjassa: Kuukernuppi

“Kävelläh” omilla šormilla lapšen jalkoja tahi käsivaršie pitin vačan piällä ta šielä rakennetah
pešä ta munitah šiih muna, ta konša tulou hiiri, kut’kutetah.

Linnun matka

Lintu istuu očalla,
laulau šiinä hetken.
Laškou nenämäkie,
luatiu olkapäillä retken.
Käsikatuo alašpäin,
ruttoseh hiän ajelou.
Pöččyö vähän mittual’ou,
mittual’ou ta mittual’ou.
Kulkou jalkašiltua aškelin
lunnunjalan mittaisin.

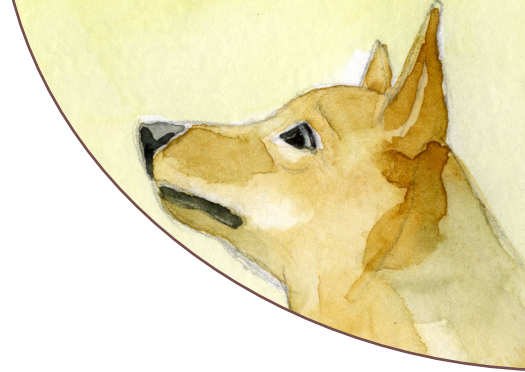
Jalkapohjah šuate
ruohtinouko čukeltua?
Ruohtiu hiän, ruohtiu hiän
kun vain hieruo n'okkua šuau!

Eppu Nuotio, teoksessa: Riimikissa kikattaa

Hierotah, taputellah, kut'kutetah pikkaraista runon šanoja šeuraten.

Tuu tuu tupakkirulla
mistäš tiesit tänne tulla?
Tulin Piiterin mie tietä,
karjalaisen kauppätietä.
Mistäš tunsit mejän portin?
Nävin teijän uuvven portin.
Haka alla, pyörä piällä,
kontien tal'l'a aijan piällä.
Tuu tuu tupakkirulla
mistäš tiesit tänne tulla?
Tulin Piiterin mie tietä,
karjalaisen kauppätietä.
Mitäš ruatelit šie, veikkon?
Olin tienestissä šielä.
Šuuri pereh äijän lašta,
äijän lašta pikkaraista.
Načci, Jennu, Santra, Ontto
vuotetah hyö kotih tuattuo
Ort't'o, Iro, Jouki, Pekka
Armahaiset, pikkaraiset.

Tuuvvitušlailu, mi tunnetah omana kuin Šuomešša niin Vienaššaki

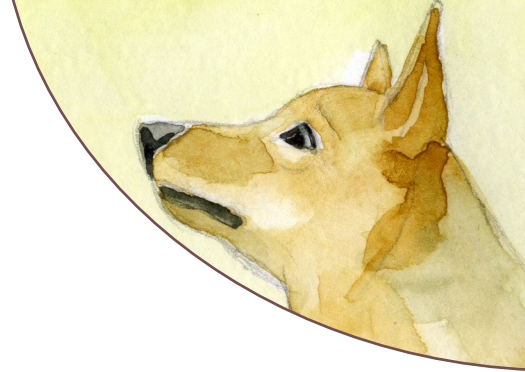
Väinö račaššella
tahto variksella.
Ka ei ollun ohjakšie.
Ensin lenti šinne,
šiitä lenti tänne.
Lopulta mäni šuinpäin ojah.

Hypitetäh lašta polvilla ta “lennetäh” šuunnašta toiseh kuni ei “kuavuta” lopulta ojah.

Šouvamma Šorol’ah,
pitkä on matka tätiläh.
Täti paistau pakšun riešan,
panou äijän voita piällä.
Pikkusen šijanlihua,
muuta lihua murusen.
karj. kr.

Issutah lapšen kera vaššakkah ta käsistä pityän “šouvetah”.

Harakka huttuo keittäy
Harakka huttuo keittäy,
hännälläh härkiččöy,
nenälläh kuot’elou.
Tuli viisi vierahaista.
Anto tällä, anto tällä,
anto tällä, anto tällä.
Tällä pakšupiällä ei ni riittän.
Hiiret vettä eččimäh!
karj. kr.

“Keitetäh huttuo” lapšen kämmeneššä, šormenpiällä “härkitäh” ta “kuot’ellah”, “ruokitah”
jokahini šormi ta lopukši juoššah “hiirinä” kainaloh, kut’kutetah lašta.

Harakka huttuo keittäy,
Hännälläh härkiččöy,
Nenälläh kuottelou.
Tuli viisi vierahaista,
Anto tällä, anto tällä,
Anto tällä, anto tällä,
Tällä pakšupiällä ei ni riittän.

Še kattilua kavistamah.

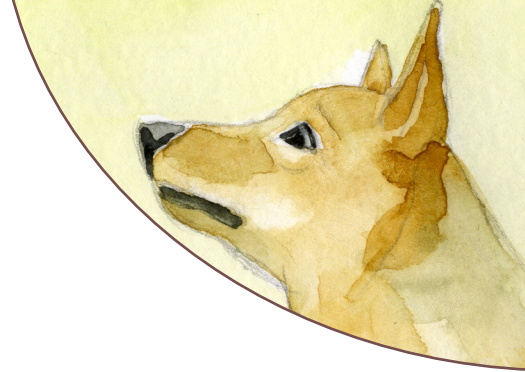
Tuli vejen jano,
Läksi vettä noštamah
Korennolla kultasella,
Kauhalla hopiesella,
Jalkani čurahtamah,
Čui, čui, hakosen alla!

karj. kr.

Peikalopotti,
Šuomen šotti,
Inkerinmualla,
kultaralla,
pikkaraini čakari.

karj. kr.

Leikitäh vuoronperäh jokahisen šormen kera.

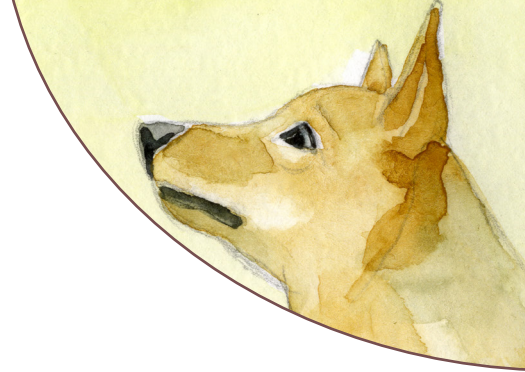

Ken, ken, ken? – Ukko ta akka.
Ken, ken, ken? – Šammalta vakka.
Ken, ken, ken? – Venehen kokka.
Ken, ken, ken? – Piipun n'okka.
Ken, ken, ken? – Mamma ta pappu.
Ken, ken, ken? – Jalka ta toššu.
Ken, ken, ken? – Paita ta paikka.
Ken, ken, ken? – Vakka ta kanši.
Ken, ken, ken? – Nakris ta nuatti.
Ken, ken, ken? – Rihma ta lanka.
Ken, ken, ken? – Veičči ta tuppi.
Ken, ken, ken? – Kišša ta hiiri.
Ken, ken, ken? – Kana ta kukko.
Ken, ken, ken? – Reppu ta reissumieš.
Šilmä, šilmä, n'okka, šuu, korva, korva – Anni!
karj. kr.

Kunne kieri kultaraha,
mänikö lattien rakoh?
Kunne hävisi pikkuluukko,
mänikö multavakoh?

Kunne kulki kulkukišša,
karhasiko aijalla?
Missä on še muamon kulta,
juoksiko kaupunkin laijalla?

Eppu Nuotio, kirjassa: Silkkipaperitaivas

Voipi leikkie vaikka ”peittosillah”. Peittyä millänih kankahalla lapšen šilmät / oma näkö ta šiiä lukiešša lorun kysymykšie ”avata šilmät” / kurkistua noštamalla kankahan pois nävön piältä.

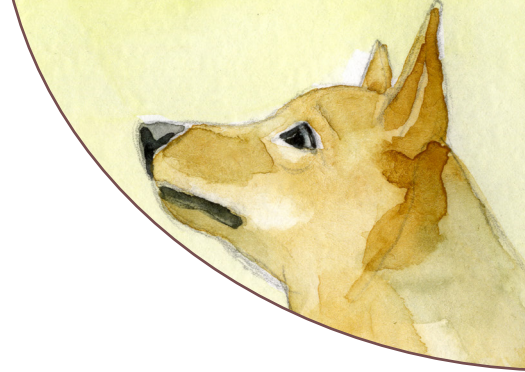
Näin piirretäh kuu,
šilmä, šilmä, n’okka ta šuu.
Näin piirretäh kuu.
suom. kr.

Piirrušsetah pikkaraisen nävöštä kuu.

Ensin vauvan hupšut pukšut,
hupsut pukšut,
šiiä vauvan höpšöt pökšyt,
höpšöt pökšyt,
Vaipan piällä haššut houšut,
ha ha haššut houšut,
lopulta ne höpšöt pökšyt,
höpšöt pökšyt, hö!
Vauva venyttelöy vain,
vauvan vaippoja kun vaihetah.
Šielä paketti pikkuni.
Kelläpä lahja lämpöni?

Hannele Huovi, kirjassa: Vauvan vaaka (nuotit)

Luvetah konša vaihetah lapšella vaippa / pamperssa tahi konša šuoritetah.

Kiikeri, kuakeri kiššanpoikua,
koikeri, koikeri koiranpoikua,
luputin, luputin luppakorvua,
tepytin, tepytin teppylijalkua.
suom. kr.

Lapši venyy šelälläh, aikuhini potkuttelou pikkaraisen jalkoja ensin hitahašti, šiiitä poikkoim-
pah ta tuaš hil’l’akkaiseh. Lopukši taputetah jalkapohjie vaššakkah.

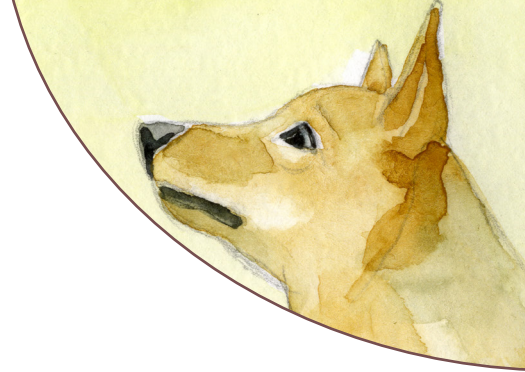
HUU-SAI-SAI
Jänö läksi meččäh HUU-SAI-SAI,
piän hiän pisti peittoh HUU-SAI-SAI,
vešakošša kyykki HUU-SAI-SAI,
nyt še hyppyä: AI AI AI!
HUU-SAI-SAI, HUU-SAI-SAI,
nyt še hyppyä: AI AI AI!

Hannele Huovi, kirjassa: Peukaloputti

Lapši voipi olla venyölläh tahi istuol’l’ah. Peitetäh lapšen šilmät tahi oma näkö paikalla ta
otetah še pois / kurkissetah šanuon ”huu-sai-sai”.

Kengurun kengät
Kengurun kenkänkannat kapšis,
Kengurun kenkänn’okat näpšis,
Kengurun kenkänpohjat läpsistä läpsis,
Kengurun kenkänpaklat, viuh!

Kirsi Kunnas, kirjassa: Tiitiäisen tuluskukkaro

Taputellah lapšen jalkoja, ensin kannat vaššakkah, šiitä n'okat ta pohjat ta lopukši noššetah jalat ylöš.

Hupšis, lunta tupšahti
pilven talvipuššista.
Kupšis, kenpä kupšahti,
nenälläh tupšahti,
kumoh kupš, kupperi kapš,
kipin kapin kopš!

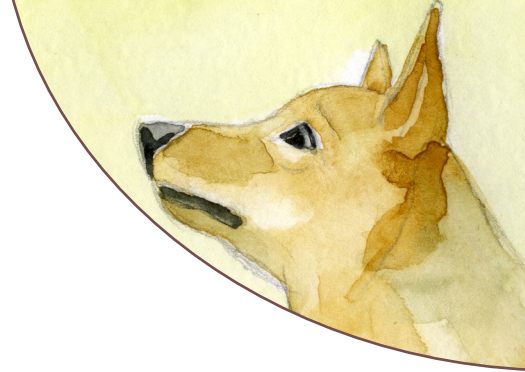
Kaarina Helakisa

Heilutetah lašta puolešta toiseh yšäššä pityän. Lopukši pietäh lašta ylöšalasin.

Paissamma, paissamma
Il'p'ašta taikinua.
Täštä kohuou torttu.
Tiältä nouššah muffinssit,
Tiältä vielä šankit.
Ta piällä pikku marjat.
suom. kr.

Lapši venyy šelälläh. Pyöritelläh häneštä taikina kut'kuttamalla ta taputtamalla vaččua, pep-puo, polvija...

Vorssat naiset račaššetah:
kiirun, kuarun, kiirun kuarun.
Poikkoit miehet račaššetah:
kopoti, kopoti, kopoti, kopoti.

Pikkutyötöt račašsetah:
hopoti, hopoti, hopoti, hopoti.
Pikkupojat račašsetah:
hoppikolo, hoppikolo, hoppikolo, hui!
suom. kr.

Lapši istuu aikuisen polvilla ta yhteššä ”ajetah heposella”. Konša mahtavašti kuin ”vorsat naiset”, konša ruttoseh ta vauhilla kuin pikkupojat.

Popcornit

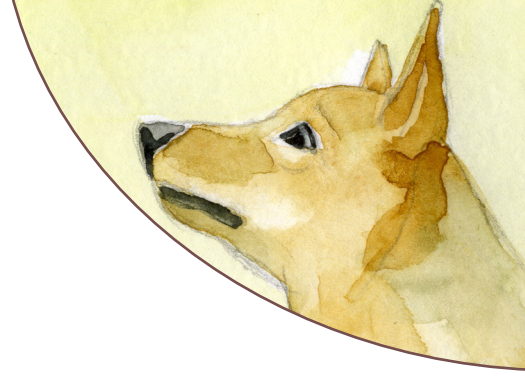
Poks, poks, kopitah!
Kattila on pullollah.
Kopimma ta pokšahamma,
marššimma ta kupšahamma.
Emmä ole miksehkänä,
kil’l’ahamma: poksis vain!
Maissinjyvät ollah pop,
ylöš alaš, hip ta hop.

Tittamari Marttinen

Hypitetäh pikkaraista polvilla. Lopukši nošsetah ylöš ta lašetah alaš.

Čuh čuh čuhu,
ajamma čuhutamma.
Čuh čuh čuhu,
issumma čuiпотamma.

Pityän lašta yšäššä ”ajua čuhutetah” junalla.

Kosan leikki

Puka puka puka puu
Heinät šuuh, šarvet piäh – uuu!

Etu- ta keškišormilla leikitäh ”šarvija”.

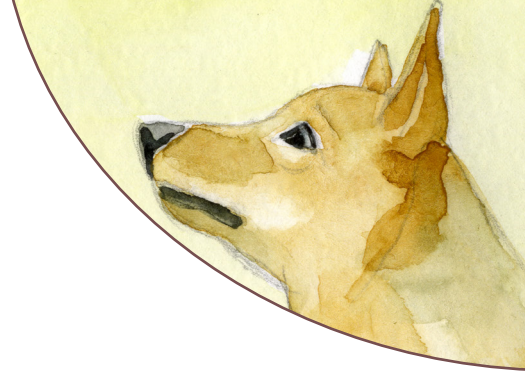
Körö körö kirkköh,
papinrouvan penkkih,
ruškiella ruunalla,
valkiella varšalla,
kirjavalla kiššalla,
kolipiällä koiralla.
Kopšis, kopšis, kopšis, kopš!
suom. kr.

Hypitetäh lašta yšäššä tahikka jalan piällä ensin hil’l’ akkaiseh, šitä jo vauhilla. Lopukši nošsetah pikkaraini kolmičči ylöš ta viimesellä kerralla korkeimmalla.

Olen šiušta ylpie,
šuat yšäššäni kylpie.
Polskis poslkis, porina.
Loiskis loiskis, lorina.

Vauvan ensikirjassa: Kukkuluuruu

Luvetah yškäniekkua kylvettyässä.

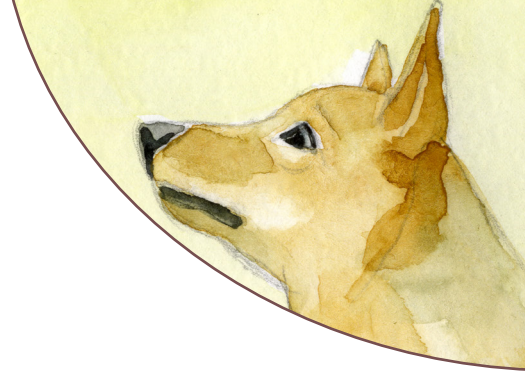
Šuihkutuš

Varpahien välissä
hihityš ta hälinä!
Pisarat jo kil'l'utah:
peškyä korvan takuata,
čakarit ta kyynäšpiät
neki pitäy muilata!
Niska tahtou hierotušta.
Kainalo on ihan mušta!
Vaččua vesi valelou,
šuihku hyvvyä luatinou!
Huuhtelemma peppuo,
koko pikku Teppuo.
Peškä vielä n'apa.
Täštä tulou tapa!

Tittamari Marttinen, kirjassa: Peukaloputti

Emoseni

Emoseni miut synnytteli,
synnytteli ja kasvatteli.
Muamoseni miut kasvatteli ja koulutteli.
Niin mie kasvoin kukkaseksi,
kukkaseksi ja kultaseksi.
Niin mie vartuin vanhemmaksi,
vanhemmaksi ja viisaammaksi.
Emoseni synnytteli,
muamoseni kasvatteli.
Emoseni synnytteli,

muamoseni kasvatteli.
Läksin mie koista kulkemahan,
kulkemahan ja kokemahan.
Emoni luota liitämähän,
liitämähän ja lentämähän.
Emoseni synnytteli,
muamoseni kasvatteli.
Emoseni synnytteli,
muamoseni kasvatteli.

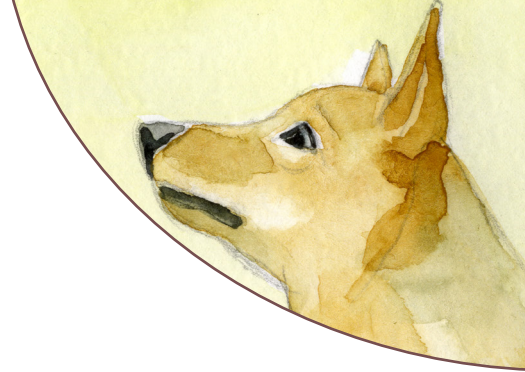
Sari Kaasinen: Nuku, nuku lapseni.

Räpytämmä käsillä.
Tule, tule mammalla,
tule, pieni, mammalla.
Lyökä kättä vaššakkah.
Pitäy vielä kisata,
pitäy vielä iloija.
A kun mänet makuamah,
šilmät kiini šivomma.

Raisa Remšujeva: Kolo-kolo kotasie.

Lapši otetah yškäh: Tule, lintuseni, yškäh. Tule käsie taputtamah, armahaiseni!

Kolo, kolo kotua,
anna, akka, patua.
- Miksi šiula patua?
- Huttuo keittyä.

- Miksi šiula huttuo?
- Pappie syöttyä.
A miksi šiula pappie?
- Lašta ristie.
- Miksi šiula lašta?
- Lašta laššun poimijakši,
Puolasen puputtajakši,
Hillosen hičuttajakši,
Sikurisen šiirtäjäkši,
Juopukkaisen juontajakši,
Mussikkaisen mučertajakši,
Manšikkaisen maistajakši,
Karpaloisen kantajakši,
Šuolla šuurekši emännäkši.
karj. kr.

Lisyä lapšien lorusie vienankarjalakši šuau lukie ta kuunnella:

- Pertti Virtaranta. Vienalaisia lastenlauluja. Castrenianumin toimitteita 3. Helsinki. 1973.
- Raisa Remšujeva. Ihmehete. Joka lapsen lukukirja. Periodika. Petroskoi. 1999.
- Kolo-kolo kotasie. Kirja lapsilla ta lapsien vanhemmilla. Toim. R. Remšujeva, I. Semakova. Periodika. Petroskoi. 2006.
- Valentina Karakina. Rohkie tijani. Periodika. Petroskoi. 2005.
- Nina Arhipova. Vuuvven lippahaini. Periodika. Petroskoi. 2016.
- Onninmanni. Loruja, lauluja ja satuja lapsille Vienan vanhusten muistista. CD-levy. Juminkeko. 2001.